

RÖVID LÁTOGATÁS JERUZSÁLEMBEN

JÉZUS és az apostolok március 17-én, szerdán érkeztek meg Kapernaumba, és két hetet töltöttek a betszaidai székhelyen, mielőtt elindultak volna Jeruzsálembe. E két hét alatt az apostolok a vízpart szomszédságában tanították az embereket, miközben Jézus sok időt töltött egyedül a hegyekben az Atyja ügyében járva. Ebben az időszakban Jézus, akit Zebedeus Jakab és János kísért, két titkos utat tett Tibériásba, ahol találkoztak a hívekkel és az országról szóló evangéliumra oktatták őket.

² Heródes udvartartásából sokan hittek Jézusban és jártak el ezekre a találkozókra. A Heródes hivatalos háznépe körében lévő eme hívők befolyása segített mérsékelni az uralkodó Jézussal szembeni ellenszenvét. E tibériásbeli hívők teljesen megértették Heródeszel, hogy az „ország”, melyet Jézus hirdet, szellemi természetű és nem politikai vállalkozás. Heródes hajlott arra, hogy higgyen a saját udvartartása e tagjainak és ezért nem kezdett túlzottan aggódni a Jézus gyógyítói, illetőleg vallási tanítói munkájáról szóló hírek terjedése miatt. Nem ellenezte Jézus gyógyítói, illetőleg vallási tanítói munkáját. Annak ellenére, hogy Heródes tanácsadói közül sokan, sőt maga Heródes is kedvező hozzáállást tanúsított, volt az alárendeltjei között egy olyan csoport, akiket olyannyira befolyásoltak a jeruzsálemi vallási vezetők, hogy ők Jézus és az apostolok elkeseredett és fenyegető ellenségei maradtak és később sokat tettek a nyilvános tevékenységük akadályozása érdekében. Jézus számára a legnagyobb veszélyt a jeruzsálemi vallási vezetők és nem Heródes jelentette. És ez volt az oka annak, hogy Jézus és az apostolok inkább Galileában és nem Jeruzsálemben vagy Júdeában töltöttek sok időt és végezték a tan nyilvános terjesztésének nagy részét.

1. A CENTURIÓ SZOLGÁJA

¹ A jeruzsálemi páska-ünnepre való elindulásukat megelőző napon Mangusz, aki a Kapernaumban állomásozó római őrség egyik centuriója, illetőleg századosa volt, eljött a zsinagóga vezetőihez, mondván: „A hű tisztiszolgám beteg és halálán van. Elmennétek-e Jézusért a nevemben és megkérnétek, hogy gyógyítsa meg a szolgámat?” A római százados azért tett így, mert úgy gondolta, hogy a zsidó vezetők nagyobb befolyással bírnak Jézusra. Így a vének felkeresték Jézust és a szóvivőjük így szólt: „Tanító, komolyan kérünk, hogy jöjj át Kapernaumba és mentsd meg a kedvenc szolgáját annak a római centuriónak, aki méltó a figyelmedre, mert szereti a nemzetünket és ő építette azt a zsinagógát, ahol oly sokszor beszéltél.”

² És amint Jézus meghallgatta őket, azt mondta, „Veletek megyek.” És ahogy elment velük a centurió házához, és mielőtt beléptek volna a kertjébe, a római katona kiküldte a barátait Jézus üdvözlésére, meghagyva nekik, hogy mondják ezt: „Uram, ne fáradj azzal, hogy belépsz a házamba, mert én nem vagyok méltó arra, hogy a házam fedele alá jöjj. És nem is tartom magamat méltónak arra, hogy eljőjtek hozzád; ezért küldtem a saját néped véneit. De azt tudom, hogy szólhatsz ott, ahol éppen állsz és a szolgám meggyógyul. Mert én magam mások parancsainak engedelmeskedem, és vannak katonáim, akik énalám tartoznak, és azt mondom az egyiknek, hogy menj, és ő megy; a másiknak pedig hogy gyere, és ő jön, és a szolgálóimnak, hogy tegyék ezt vagy tegyék azt, és ők megteszik.”

³ És amikor Jézus meghallotta e szavakat, megfordult és azt mondta az apostolainak és azoknak, akik vele voltak: „Ámulok e nem-zsidó ember hitén. Bizony, bizony mondom nektek, ilyen erős hittel Izráelben még nem találkoztam, nem ám.” Jézus a ház felé fordulva így szólt, „Menjünk hát innen.” És a centurió barátai bementek a házba és elmondták Mangusznak, hogy mit mondott Jézus. És attól az órától fogva a szolga állapota javulni kezdett és rövidesen visszanyerte a régi egészségét és munkaképességét.

⁴ De mi sohasem tudtuk meg, hogy ez alkalommal mi történt. Egyszerűen ennyi van feljegyezve, és az, hogy vajon segítettek-e láthatatlan lények a centurió szolgájának a meggyógyításában vagy sem, az nem derült ki a Jézust kísérők számára. Csak arról a tényről van tudomásunk, hogy a szolga teljesen rendbejött.

2. AZ UTAZÁS JERUZSÁLEMBE

¹ Március 30-án, kedden, kora reggel Jézus és az apostoli társaság megkezdte a Jeruzsálembé vezető útját a páska-ünnepre, s a Jordán-völgyi útvonalat választották. Április 2-án péntek délután érkeztek meg, és szállást szokás szerint Betániában kértek. Jerikón áthaladva megálltak pihenni, mialatt Júdas a családja egyik barátjánál letétbe helyezett valamennyit a közös vagyonból. Ez volt az első alkalom, hogy Júdásnak némi pénztöbblete volt, és e letétet nem is vették fel egészen addig, amíg újból át nem haladtak Jerikón, azon az utolsó és mozgalmas úton Jeruzsálem felé, épp Jézus pere és halála előtt.

² A társaságnak eseménytelen útja volt Jeruzsálemig, de alig rendezkedtek be Betániában, amikor közletről és távolról érkeve elkezdtek gyülekezni azok, akik a testük

gyógyulását, a zavart elméjük megnyugtatót és a lelkük üdvösségét keresték, de olyan nagy számban gyülekeztek, hogy Jézusnak kevés ideje maradt a pihenésre. Ezért sátrakat vertek fel a Getszemániban, és a Mester Betánia és a Getszemáni között ingázott, hogy távol tartsa az őket olyannyira szorongató tömeget. Az apostoli társaság csaknem három hetet töltött Jeruzsálemben, de Jézus meghagyta nekik, hogy nyilvánosan ne szónokoljanak, csakis magánjellegű tanítást és személyes munkát végezzenek.

³ Betániában nyugalomban tartották meg a páska-ünnepet. És ez volt az első alkalom, hogy Jézus és mind a tizenkét apostol részt vett a vértelen páska-ünnepen. János apostolai nem Jézussal és az ő apostolaival együtt fogyasztották az ünnepi ételt; ők Abnerrel és a János-féle hitszónoklatban régtől fogva hívők közül sokakkal együtt fogyasztották az ünnepi ételt. Ez volt a második páska-ünnep, melyet Jézus az apostolokkal Jeruzsálemben tartott meg.

⁴ Amikor Jézus és a tizenkettek elindultak Kapernaumba, János apostolai nem tértek vissza velük. Abner vezetése alatt Jeruzsálemben és a környező vidéken maradtak, csendben munkálkodva az ország kiterjesztésén, mi alatt Jézus és a tizenkettek visszatértek a munkához Galileában. Mind a huszonnégy apostol nem is volt többet együtt egészen a hetven vándor hitszónok kijelölését és kiküldését megelőző rövid időszak elkövetkezéséig. A két csoport azonban együttműködött, és a véleménykülönbségeik ellenére a legjobb viszonyban voltak egymással.

3. A BETHESDA VIZÉNÉL

¹ A második jeruzsálemi szombat délutánján, amikor a Mester és az apostolok éppen a templomi istentiszteleten készültek részt venni, János így szólt Jézushoz, „Gyere velem, mutatok valamit.” János a jeruzsálemi kapuk egyikén át vezette el Jézust egy kisebb tóhoz, melyet Bethesdának neveztek. E tavacska körül egy öt fedett csarnok alkotta építmény állt, melyben a szenvedők egy nagyobb csoportja keresett gyógyulást. E kis tó egy hőforrás volt, melynek vörösés árnyalatú vize rendszertelen időközönként bugyborékolva tört fel a tó alatti sziklaüregekben felhalmozódott gáztól hajtva. A hévíz ezen ismétlődő időszakú felkavarodását sokan természetfeletti oknak tudták be, és népszerű volt az a hiedelem, hogy az ilyen felkavarodáskor a vízbe elsőként bemenő ember meggyógyul, legyen bármilyen betegsége is.

² Az apostolok némileg nyugtalanok voltak a Jézus által tett megkötések miatt, és Jánost, a tizenkettek közül a legfiatalabbat különösen nyugtalanította e tilalom. Arra gondolva vitte el Jézust a kis tóhoz, hogy az összegyűlt szenvedők látványa a Mesterben olyan részvétet kelt

majd, amely gyógyítási csoda művelésére ösztönzi, és ezáltal egész Jeruzsálem elképed és rövidesen megnyerhetővé válik az országról szóló evangéliumban való hitre. János azt mondta Jézusnak: „Mester, nézd ezt a sok szenvedőt; nincs semmi, amit tehetnénk értük?” És Jézus így válaszolt: „János, miért akarsz letéríteni a választott utamról? Miért akarod folyton csodatétellel és a betegek gyógyításával helyettesíteni az örökkévaló igazság örömhírének terjesztését? Fiam, én nem teszem meg amit szeretnél, de hívd csak össze e betegeket és szenvedőket, hadd mondjak nekik örömteli és örök vigaszt nyújtó szavakat.”

³ Az összegyűltekhöz beszélve Jézus azt mondta: „Itt sokan közületek azért betegek és szenvedők, mert sok éven át helytelen életet éltek. Némelyek az idő véletlen eseményeitől szenvednek, mások az elődeik hibáinak eredményeként, míg némelyetek az időleges lét tökéletlen körülményeinek hátrányai mellett küzd. De az Atyám azon dolgozik, és én is azon fogok dolgozni, hogy javuljon a földi helyzetetek, közelebbről pedig azért, hogy biztosítsuk az örök elismertségeteket. Egyikünk sem tehet sokat az élet nehézségeinek megváltoztatása érdekében, hacsak nem fedezzük fel azt, hogy a mennyei Atya is ezt akarja. Végül is mindannyiunknak az Örökkévaló akaratát kell megcselekednünk. Ha mind kigyógyulhatnátok a testi bajaitokból, akkor valóban ámulnátok, de még nagyobb dolog az, ha megtisztultok minden szellemi betegségetektől és kigyógyultok minden erkölcsi gyengeségeitekből. Ti mind az Isten gyermekei vagytok; a mennyei Atya fiai vagytok. Az idő béklyói talán kínoznak benneteket, de az örökkévalóság Istene szeret titeket. És amikor eljön a megítéltetés ideje, ne féljete, nemcsak igazságban, hanem bőséges kegyelemben is részesültök. Bizony, bizony mondom nektek: Aki meghallgatja az országról szóló örömhírt és hisz az Istennel való fiúi viszony e tanításában, annak örök élete van; az ilyen hívek már most átmennek a megítéltetésből és halálból a fénybe és életbe. És közeleg az óra, amikor még a sírban lévők is meghallják a feltámadás hangját.”

⁴ És sokan azok közül, akik hallották őt, hittek az országról szóló evangéliumban. A szenvedők némelyike számára olyan ösztönzést jelentett és szellemileg olyannyira új erőre kaptak, hogy mindenfelé azt hirdették, hogy a testi bajukból is kigyógyultak.

⁵ Egy férfi, aki a szorongó lelkiállapota miatt már évek óta csüggedt volt és nagyon szenvedett, oly nagy örömet érzett Jézus szavaitól, hogy az ágyát felszedve hazament, noha éppen szombat napja volt. E szenvedő ember az évek során mindvégig arra várt, hogy *valaki* segítsen neki; a saját tehetetlensége érzésének oly mértékben volt áldozata, hogy egyszer sem fordult meg a fejében, hogy magán se-

gítsen, pedig a felépüléséhez szükséges egyetlen megteendő dolog az volt — hogy felszedje az ágyát és odébbálljon.

⁶ Ez után Jézus azt mondta Jánosnak: „Menjünk innen, mielőtt a főpapok és az írástudók a nyakunkra jönnek és zokon veszik, hogy életmentő szavakat intéztünk e szenvedőkhöz.” És visszamentek a templomba, hogy csatlakozzanak a társaikhoz, és rövidesen mind elindultak, hogy az éjszakát Betániában töltsék. János azonban sohasem számolt be a többi apostolnak erről a látogatásról, melyet ő és Jézus ezen a szombat délutánon a Bethesda vizénél tett.

4. AZ ÉLETMÓDSZABÁLY

¹ Ugyanennek a szombati napnak a délutánján Betániában, miközben Jézus, a tizenkettek és a hívek egy csoportja a Lázár kertjében gyújtott tűz körül gyülekezett, Nátániel ezt a kérdést tette fel Jézusnak: „Mester, bár a régi életmódszabály igenlő jellegű változatát tanítottad nekünk, arra oktatva minket, hogy úgy bánjunk másokkal, ahogy azt szeretnénk, hogy velünk bánjanak, én nem teljesen értem, hogy miként tarthatjuk magunkat mindig e megkötéshez. Hadd szemléltessem az állításomat annak a buja embernek a példájával, aki gonoszul tekint a bűnben vele akarattal részes társára. Hogyan taníthatjuk, hogy ennek a rossz szándékú embernek úgy kell bánnia másokkal, ahogy azt szeretné, hogy vele bánjanak?”

² Nátániel kérdését meghallva Jézus azonnal felállt és ujjal mutatva az apostolra, így szólt: „Nátániel, Nátániel! Miféle gondolkodásmód él a szívedben? Hát nem úgy fogadtad a tanításaimat, mint aki szellemtől született? Hát nem úgy hallod az igazságot, mint a bölcs és szellemi értelemmel bíró emberek? Amikor arra intettelek benneteket, hogy úgy bánjatok másokkal, ahogy azt szeretnétek, hogy veletek is bánjanak, akkor a magas eszményképekkel rendelkező emberekre gondoltam, nem pedig azokra, akik kísértést éreznek arra, hogy a tanításomat a rossz dolgok megtételére való bátorítás engedélyévé torzítsák.”

³ Amikor a Mester így szólt, Nátániel felállt és azt mondta: „De Mester, ne gondold, hogy én egyetérték a tanításod ilyen értelmezésével. Azért tettem fel a kérdést, mert gyanítottam, hogy sok ilyen ember esetleg rosszul értelmezi az intétedet, és reméltem, hogy e kérdésben további útmutatást adsz nekünk.” És miután Nátániel leült, Jézus így folytatta: „Tudom jól, Nátániel, hogy ilyen rossz gondolatot az elméd nem pártol, de csalódott vagyok, hogy ti mind oly gyakran nem vagytok képesek tisztán szellemi értelmezést kapcsolni az én egyszerű tanításaimhoz, azon intelmhez, melyet emberi nyelven kellett

kapnotok, úgy, miként az emberek beszélnek. Hadd tanítsam meg nektek ezen életmódszabály, a „bánjatok másokkal úgy, ahogy azt szeretnétek, hogy veletek bánjanak” intelm értelmezéséhez kapcsolódó jelentéstartalmak különböző szintjeit:

⁴ 1. *A húsvér test szintje.* Az ilyen tisztán önző és buja értelmezést jól példázza a kérdésedben rejlő vélekedés.

⁵ ¶ 2. *Az érzések szintje.* E sík egy szinttel feljebb van, mint a húsvér testté és arra utal, hogy a rokonszenv és a sajnálat javítja ezen életmódszabály értelmezését.

⁶ ¶ 3. *Az elme szintje.* Itt jut szerephez az értelmes elme és a józan tapasztalás. A józanész azt sugallja, hogy az ilyen életmódszabályt a mély önértzet nemességében megtestesülő legfelsőbb rendű eszményelvűséggel összhangban kell értelmezni.

⁷ ¶ 4. *A testvéri szeretet szintje.* Még feljebb található az ember társainak jóléte iránti önzetlen odaadás szintje. Az Isten atyaságának és az emberek ebből következő testvériségének tudatosulásából kinövő, teljes szívvel végzett társadalmi szolgálat e felsőbb síkján ezen alapvető életmódszabály új és sokkal szebb értelmezése fedezhető fel.

⁸ ¶ 5. *Az erkölcsi szint.* És amikor az értelmezés igazi bölcséleti szintjeit elértek, amikor valóban ráláttok a dolgok *megfelelőségére és helytelenségére*, amikor érzékelitek az emberi kapcsolatok tartamának örök voltát, akkor kezditek úgy látni az ilyen értelmezési problémát, mint ahogy egy fennkölt, az eszményekért lelkesedő, bölcs és pártatlan harmadik személy látná és értelmezné e parancsot, amint az az élethelyzeteitekhez való igazodással kapcsolatos személyes problémáitokra érvényes.

⁹ ¶ 6. *A szellemi szint.* És utolsóként, de mindegyik közül a legértékesebbként, eljutunk a szellemi rálátás és a szellemi értelmezés szintjére, mely arra ösztönöz minket, hogy felismerjük ebben az életmódszabályban azt az isteni parancsot, hogy minden emberrel úgy kell bánni, ahogy arról vélekedünk, hogy az Isten miként bánná velük. Ez az emberi kapcsolatok világegyetemi eszményképe. És ez a ti hozzáállásotok minden olyan probléma vonatkozásában, amikor a legfelsőbb rendű vágyatok az, hogy mindig megcselekedjétek az Atya akarátát. Ezért én azt szeretném, hogy minden emberrel úgy bánjatok, ahogy szerintetek én is bánnék velük hasonló körülmények között.”

¹⁰ ¶ Mindeddig Jézus semmi olyat nem mondott az apostoloknak, ami jobban megdöbbenetett volna őket. A Mester visszavonulása után még sokáig folytatták a szavainak értelmezéséről szóló vitát. Bár Nátániel csak lassan tudott megszabadulni attól a feltevéstől, hogy Jézus félreértette a kérdése lényegét, a többiek igencsak hálásak voltak azért, hogy a bölcselői beállítottságú apostoltársuk-

nak volt bátorsága ilyen elgondolkoztató kérdést feltenni.

5. A FARIZEUS SIMON MEGLÁTOGATÁSA

¹ Bár Simon nem volt tagja a zsidó Szanhedrinnek, azért befolyásos jeruzsálemi farizeus volt. Nem volt elkötelezett hívő, és annak ellenére, hogy ezért talán komoly bírálókat érthetett volna, mégis meg merete hívni Jézust és személyes kísérőit, Pétert, Jakabot és Jánost az otthonába a tiszteletükre rendezett estebédre. Simon már régóta figyelte a Mestert és nagy hatással voltak rá a tanításai, de még inkább a személyisége.

² A jómódú farizeusok bevett szokása volt a könyöradomány-osztás, és nem óvakodtak az emberbaráti voltuk nyilvánosságra hozásától. Néha még kürtöt is megfúvattak annak jelzéséül, hogy valamely szegényeknek jótékony adományokat akarnak adni. E farizeusoknak szokásuk volt, hogy amikor megkülönböztetett vendégeknek fogadást adtak, nyitva hagyták a ház ajtóit, s így akár az utcai koldusok is bejöhettek és a szoba fala mellett, az estebédelők kerevetei mögött állva várakozhattak, hogy ételmaradékokhoz jussanak, melyeket a fogadáson résztvevők löktek oda nekik.

³ Simon házában ez alkalommal az utcáról betértek között ott volt egy kétes hírű nő is, aki nem sokkal korábban vált az országról szóló örömhír üzenetében hívővé. E nőt jól ismerték egész Jeruzsálemben, mint az egyik olyan, úgymond fényűző nyilvánosháznak a vezetőjét, mely a nem-zsidók templomi udvarának közvetlen közelében állt. Jézus tanításainak elfogadásával egyidejűleg bezárta a bűnös üzlethelyiségét és rábírta a vele társult nők többségét, hogy fogadják el az evangéliumot és változtassanak az életmódjukon; ettől függetlenül még mindig erős utálatnak örvendett a farizeusok körében és arra kényszerítették, hogy a haját leengedve hordja — ez a szajhaság jelvénye volt. Ez a meg nem nevezett nő magával hozott egy nagy palack illatosított vizet és Jézus mögött állva, ahogy Jézus az estebédnél a heverőn elhelyezkedett, elkezdte azzal megnedvesíteni Jézus lábait, melyeket a hála könnyei is nedvesítettek, majd e könnyecskéket a hajával törölte le róluk. És amikor a Jézus lábának megnedvesítésével végzett, tovább sírt és csókolta Jézus lábát.

⁴ Mindezt látva Simon azt mondta magának: „Ez az ember, ha látnok lenne, észrevette volna, hogy kicsoda és miféle nő is ez, aki megérinti; hogy az egy megrögzött bűnös.” És Jézus, tudván, hogy mi zajlik Simon elméjében, a hangját felemelve azt mondta: „Simon, valamit szeretnék elmesélni neked.” Simon azt felelte, „Tanító, mondd hát.”

Erre Jézus azt mondta: „Egy bizonyos gazdag pénzkölcsonzónak volt két adósa. Az egyik ötszáz dénárral tartozott neki, a másik ötvennel. Mivel aztán egyikük sem tudott fizetni, mindkettejüknek elengedte a tartozását. Simon, szerinted melyikük szerette jobban őt?” Simon azt válaszolta, „Hát, gondolom, akinek a többet engedte el.” És Jézus azt mondta, „Helyesen ítélted meg a dolgot,” és a nőre mutatva így folytatta: „Simon, nézd meg jól ezt az asszonyt. Én meghívott vendégként léptem a házádba, mégsem adtál vizet a lábamat megmosnom. E hálás nő a könnyeivel mosta meg a lábamat és a hajával törölte meg. Te nem adtál nekem baráti üdvözlés gyanánt csókot, de ez a nő, amióta csak bejött, nem hagy fel a lábam csókolásával. Te nem mostad meg a fejem olajjal, de ő megmosta a lábamat értékes vizekkel. És mit jelent mindez? Egyszerűen csak azt, hogy az ő sok bűne meg van bocsátva, és ez vezette őt arra, hogy ennyire szeressen. De azok, akik csak kevés megbocsátásban részesültek, azok csak kevésbé szeretnek.” És hátrafordulva a nőhöz, kézen fogta és felsegítve őt így szólt: „Te valóban megbántad a bűneidet, és azok meg vannak bocsátva. Ne bátortalanítsd el a társaid meggondolatlan és rideg viselkedése; a mennyország örömében és szabadságában élj tovább.”

⁵ ¶ Meghallván e szavait Simon és barátai, akik az estebéden részt vettek, még inkább meglepődtek, és maguk között sugdolózni kezdtek, „Ki ez az ember, hogy veszi a bátorságot és megbocsátja a bűnöket?” És amikor Jézus hallotta, hogy így sugdolóznak, odafordult a nőhöz és elküldte e szavakkal, „Asszony, menj békével; a hited megmentett.”

⁶ Ahogy Jézus a barátaival távozni készült, odalépett Simonhoz és így szólt: „Ismerem a szívedet, Simon, hogy miként vergődsz hit és kétségek között, hogy a félelem mennyire megzavar és a büszkeség mennyi gondot okoz neked; de imádkozom érted, azért, hogy engedj a fénynek és az életállomásodon oly nagy elmebeli és szellemi átalakulást tapasztalj meg, amely összevethető azokkal az óriási változásokkal, melyeket az országról szóló örömhír már véghezvitt a hívatlan és nem szívesen látott vendéged szívében. És kijelentem mindegyikőtöknek, hogy az Atya megnyitotta a mennyország minden kapuját mindazok előtt, akiknek van hite a belépéshez, és sem ember, sem emberek csoportja nem képes ezeket a kapukat bezárni még a legszerényebb lélek vagy a föld állítólag leghírhedtebb bűnöse előtt sem, ha az ilyen őszintén törekszik a bejutásra.” És Jézus Péterrel, Jakabbal és Jánossal búcsút vett a házigazdától és elindult, hogy csatlakozzon a többi apostolhoz a Getszemáni kertben lévő táborban.

⁷ ¶ Ugyanazon az estén mondta el Jézus az apostoloknak azt az emlékezetesként sokáig megmaradó beszédét

az Istennel való kapcsolat viszonylagos értékéről és a Paradicsom felé tartó örökkévaló felemelkedésbeni fejlődésről. Jézus azt mondta: „Gyermekeim, ha létezik igaz és élő kapcsolat a gyermek és az Atya között, akkor a gyermek biztosan folyamatosan fejlődik az Atya eszményképei irányában. Igaz, hogy a gyermek eleinte talán lassú előrehaladást mutat, de a fejlődés nem kevésbé bizonyos. Nem a haladásotok gyorsasága a fontos, hanem inkább annak bizonyos volta. A tényleges teljesítményetek nem olyan fontos, mint az a tény, hogy a fejlődésetek *iránya* az Isten felé mutat. Amivé váltok, az napról napra végtelenül nagyobb fontossággal bír, mint az, hogy mik vagytok ma.

⁸ Ez az átalakult asszony, akit némelyötök Simon házában látott ma, e pillanatban olyan szinten él, mely sokkal alatta van annak, amelyen Simon és az ő jó szándékú társai élnek; de míg ezek a farizeusok az értelmetlen szertartásos istentiszteletek csalóka körein való járásban az igaz előbbre jutás látszatát keltve csak toporognak, addig ez a nő már megfontoltan, komolyan elindult az Isten hosszú és mozgalmas felkutatására, és az ő menny felé vezető útját nem torlaszolja el szellemi büszkeség és erkölcsi önelégültség. Az asszony, emberi szempontból, sokkal távolabb van Istentől, mint Simon, az ő lelke azonban fokozatos mozgásban van; ő egy örökkévaló cél felé vezető úton jár. E nőben hatalmas szellemi lehetőségek vannak a jövőt illetően. Némelyikötök talán nem áll magasan a lélek és a szellem tényleges szintjein, de naponta léptek előre a hiten keresztül feltáruult élő úton az Isten felé. Mindegyikötökben óriási lehetőségek vannak a jövőre nézve. Sokkal jobb egy kis, de élő és gyarapodó hittel rendelkezni, mint nagy értelemmel bírni, annak halott táraival a világi bölcsességben és a szellemi hitetlenségben.”

⁹ Jézus azonban komolyan óvta apostolait az Isten ama gyermekének dőreségétől, aki az Atya szeretetére épít. Kijelentette, hogy a mennyei Atya nem valamiféle hanyag, nemtörődöm vagy ostobán elnéző szülő, aki mindig kész elnézni a bűnt és megbocsátani a meggondolatlanságot. Arra intette a hallgatóit, hogy ne helytelenül értelmezzék az apáról és a fiúról szóló szemléltetéseit és ne olyannak állítsák be a dolgot, hogy az Isten olyan, mint a túlzottan engedékeny és botor szülők, akik összeesküsznek a föld bollandjával annak érdekében, hogy a meggondolatlan gyermekeik helytelen erkölcsi cselekedeteit elfogadják, és akik ezáltal biztosan és közvetlenül hozzájárulnak a saját utódaik eltévelyedéséhez és korai erkölcsi zülléséhez. Jézus azt mondta: „Az én Atyám nem bocsátja meg elnézően a gyermekei ama tetteit és szokásait, melyek önpusztítóak és öngyilkosak minden erkölcsi gyarapodásra és szellemi haladásra nézve. Az ilyen bűnös szokásokra utálattal tekint az Isten.”

¹⁰ ¶ Jézus sok egyéb, félig magánjellegű találkozáson és fogadáson vett részt a jeruzsálemi felsőbb és alsóbb néprétegekbe tartozók, a gazdagok és a szegények meghívására, mielőtt ő és az apostolai elindultak volna Kapernaumba. És valóban sokan kezdtek hinni az ország evangéliumában és keresztelkedtek meg később Abner és társai által, akik hátramaradtak, hogy az ország ügyét Jeruzsálemben és környékén szolgálják.

6. VISSZATÉRÉS KAPERNAUMBA

¹ Április utolsó hetében Jézus és a tizenkettek elindultak a Jeruzsálem közelében lévő betániai szálláshelyükről és megkezdték a Kapernaumba vezető hazautat Jerikó és a Jordán irányában.

² A zsidók főpapjai és vallási vezetői számos titkos megbeszélést tartottak abból a célból, hogy eldöntsék, hogy mit is kezdjenek Jézussal. Mind egyetértettek abban, hogy tenniük kell valamit annak érdekében, hogy véget vessenek a tanításának, de a módszerben nem tudtak megállapodni. Eleinte abban reménykedtek, hogy a polgári hatóságok elintézik, ahogy Heródes is végzett Jánossal, de észre kellett venniük, hogy Jézus úgy végzi a dolgát, hogy a római tisztviselőket nem izgatja a tanítása. Ennek megfelelően aztán az egyik ülésen, melyet egy nappal Jézus Kapernaumba való elindulása előtt tartottak, úgy határoztak, hogy Jézust vallási vád alapján kell lefogatni és a Szanhedrin elé állítani. Ezért egy hat titkos kéméből álló bizottságot jelöltek ki, hogy kövesse Jézust, figyelje a szavait és a cselekedeteit, és amint elég bizonyítékot talált a törvénszegésére és istenkáromlására, térjen vissza a jelentéssel Jeruzsálembe. E hat zsidó Jerikóban érte utol az apostoli társaságot, mely ekkor harminc főt tett ki és azt tette, hogy tanítványokká akarnak válni, csatlakoztak Jézus követőkből álló családjához, és a csoporttal maradtak egészen a második galileai tanhirdető vándorút kezdetéig; amikor is hármójuk visszatért Jeruzsálembe, hogy jelentést tegyen a főpapoknak és a Szanhedrinnek.

³ ¶ Péter a Jordánon lévő átkelőnél szónokolt az összegyűlt sokaságnak, és a következő nap reggelén elindultak Amathusz irányába a folyón felfelé. Egyenesen Kapernaumba akartak menni, de olyan nagy tömeg gyűlt itt össze, hogy három napig még maradtak, hirdették a tant, tanítottak és keresztelkedtek. Egészen szombat kora reggelig nem is indultak el hazafelé, mely szombat május első napja volt. A jeruzsálemi kémek biztosak voltak abban, hogy most végre sikerül az első vádat megtalálniuk Jézus ellen — a szombat törvényének megszegését — mert úgy gondolták, hogy Jézus szombat napján akarja megkezdeni az utazást. De csalódnuk kellett, mert épp indulás előtt Jézus

magához hívatta András és mindannyiuk előtt azt az utasítást adta neki, hogy csak kevesebb mint ezer méter távolságot tegyenek meg, ami a zsidó szombatot engedélyezett úthossz volt.

⁴ A kémeknek azonban nem kellett sokáig várniuk az alkalomra, hogy megvádolhassák Jézust és társait a szombat törvényének megszegésével. Ahogy a társaság a keskeny úton haladt, a hullámozó búzamező, melyben a termés épp akkor érett, az út egyik oldalán nagyon közel esett hozzájuk, és az apostolok némelyike az éhsége csillapítására leszedte az érett szemeket és megette azokat. Az utazóknak szokásuk volt venni a gabonából, ahogy az úton haladtak, és ezért az ilyen viselkedésről nem gondolkodtak úgy, mint elítélendő dologról. A kémek azonban ezt mint ürügyet hozták fel a Jézus elleni támadáshoz. Amikor észrevették, hogy András a markában szétmorzsolja a gabonát, odamentek hozzá és azt mondták: „Hát nem tudod, hogy tilos leszedni és szétmorzsolni a gabonát a szombat napján?” És András így válaszolt: „De éhesek vagyunk és csakis a szükségleteink szerinti mennyiséget morzsoljuk ki; és mióta lett bűnös dolog gabonát enni szombatot?” A farizeusok azonban ezt válaszolták: „Az évessel semmi baj nincs, viszont megszeged a törvényt azzal, hogy leszeded és szétmorzsolod a gabonát a markodban; a Mestered biztosan nem hagyná jóvá e cselekedeteket.” Erre András azt mondta: „De ha nem helytelen dolog megenni a gabonát, akkor annak a markunkban való elmorzsolása aligha több munka, mint elrágni a gabonát, melyet megengedtek; mi célból firtatjátok e jelentéktelen dolgokat?” Amikor András tudtukra adta, hogy ők szórshasogatók, azok méltatlankodni kezdtek és visszasiettek oda, ahol Jézus éppen járt, Mátéval beszélgetve, és e szavakkal tiltakoztak nála: „Nézd meg, Mester, az apostolaid olyat tesznek, ami tilos a szombat napján; leszedik, elmorzsolják és megesszik a gabonát. Biztosak vagyunk abban, hogy megparancsolod nekik, hogy fejezzék ezt be.” És akkor Jézus azt mondta a vádlóknak: „Ti valóban buzgón ügyeltek a törvényre, és jól is teszitek, hogy emlékeztettek a szombat szentségének megőrzésére; de sohasem olvastátok az Írásban, hogy egy napon, amikor Dávid éhes volt, ő és azok, akik vele voltak, beléptek az Isten házába és megették a felajánlott kenyeret, mely a papok kivételével senkinek nem volt megengedve? És Dávid azoknak is adott a kenyérből, akik vele voltak. És nem olvastátok a törvényünkben, hogy megengedett dolog számos szükségset cselekedni szombatot? És azt akarjátok, hogy a nap vége előtt ne lássalak benneteket, amint elfogyasztjátok azt, amit a mai napi szükségleteitekre magatokkal hoztatok? Jóemberek, jól teszitek, hogy buzgalommal veszitek a szombatot, de jobban tennétek, ha a társaitok egészség-

re és jólétére ügyelnétek. Kijelentem, hogy a szombat van az emberért, nem az ember a szombatért. És ha ti azért vagytok itt, hogy figyeljétek a szavaimat, akkor én nyíltan is kijelentem, hogy az Ember Fia ura a szombatnak is.”

⁵ A farizeusok megdöbbenek és zavarba jöttek az éleslátást és bölcsességet tükröző szavain. A nap hátralévő részében félrevonultak és nem mertek feltenni több kérdést.

⁶ ¶ Jézusnak a zsidó hagyományokkal és a szolgálai szerzetásokkal való szembenállása mindig *igenlő jellegű* volt. Ez abban állt, amit tett és abban, amit megerősített. A Mester kevés időt töltött nemleges jellegű elítélésekkel. Azt tanította, hogy az Istent ismerők anélkül élvezhetik az élet szabadságát, hogy a bűn szabadságaival félrevezetnék magukat. Jézus azt mondta az apostoloknak: „Emberek, ha a fény megvilágosított benneteket és valóban tudjátok, hogy mit cselekedtek, akkor áldottak vagytok; de ha nem ismeritek az isteni utat, akkor szerencsétlenek vagytok és már meg is szegtétek a törvényt.”

7. ÚJRA KAPERNAUMBAN

¹ Május 3-án hétfőn, nagyjából dél körül történt, hogy Jézus és a tizenkettek Tariceából hajón átjöttek Betszaidába. Azért utaztak hajóval, hogy elkerüljék az őket követőket. De a következő napon a többiek, beleértve a Jeruzsálemből érkezett hivatalos kémeket is, újra megtalálták Jézust.

² Kedd este Jézus a szokásos kérdések és válaszok óráját tartotta, amikor a hat kém vezetője azt mondta neki: „Ma beszélgettem János egyik tanítványával, aki a tanításban segédkezik itt, és nem tudtuk megérteni, hogy miért nem renedeled el soha a tanítványaidnak, hogy úgy böjtöljenek és imádkozzanak, ahogy mi farizeusok böjtölünk és ahogy János is meghagyta a követőinek.” És Jézus, János egyik kijelentésére utalva, így válaszolt a kérdezőnek: „Böjtölhet a násznép, míg vele a vőlegény? Amíg velük a vőlegény, nemigen böjtölhetnek. De eljön az idő, amikor kiragadják körükből a vőlegényt, és azokban az időkben a násznép kétségkívül majd böjtöl és imádkozik. A fény gyermekei számára az imádkozás természetes dolog, a böjtölés azonban nem képezi részét a mennyországról szóló örömhírnak. Emlékezzetek csak, hogy a bölcs szabó nem varr régi ruhára új és be nem avatott szövetből foltot, nehogy a nedves folt összemenjen és a szakadás még nagyobb legyen. És senki sem tölti az új bort régi börtömlőkbe, nehogy az új bor szétvesse a tömlőt, és a bor is, a tömlő is tönkremenjen. A bölcs ember új bort új borostömlőbe tölt. Ezért a tanítványaim bölcsességet mutatnak annyiban, hogy nem emelnek be túl sok mindent a régi rendből az országról szóló örömhír új tanításába. Ti, akik elvezítettétek a tanítókat, egy ideig igazoltan böjtöltök. A

böjtölés helyénvaló része a mózesi törvénynek, a jövő országában azonban az Isten fiai szabadságot élveznek a félelemtől és örömet az isteni szellemben.” És amint e szavakat meghallották, János tanítványai vigaszra találtak, míg maguk a farizeusok annál jobban összezavarodtak.

³ Ez után a Mester folytatta, figyelmeztette a hallgató-ságát, hogy ne gondolják, hogy minden régi tanítást teljes mértékben le kell cserélni új tantételekre. Jézus azt mondta: „Ami régi és egyúttal *igaz*, annak meg kell maradnia. Hasonlóképpen, ami új, de hamis, azt el kell vetni. De azt, ami új és igaz is, azt hittel és bátran el kell fogadni. Emlé-kezzetek, hogy meg van írva: „Ne hagyj el egy régi barátot, mert az új nem hasonlítható hozzá. Mint az új bor, olyan az új barát is; amikor óborrá válik, akkor telik benne nagy örömöd.”

8. A SZELLEMI JÓSÁG ÜNNEPE

¹ Azon az éjszakán, jóval az után, hogy a rendes hallgató-ság már nyugovóra tért, Jézus folytatta a tanítványai tanítását. E különórát az Ésaías látnoktól vett idézettel kezdte:

² ¶ „Miért böjtöltetek? Mi okból van az, hogy szenvedést okoztok a lelketeknek, hogy folyton örömet kerestek a sanyargatásban és örömet letek az igazságtalanságban? Nézzétek, ti a vádaskodás és civakodás érdekében böjtöltök és hogy a gonoszság öklével sújtsatok le. De így ne böjtöljete, mert az nem szerez nektek meghallgatást a magasságban.

³ Talán ilyen az a böjt, melyet választottam — ilyen az a nap, amelyen az ember sanyargatja a lelkét? Lehajtsa a fejét, mint a káka, és zsákot meg hamut terítsen maga alá? Ezt nevezitek ti böjtnek és olyan napnak, amely elfogadhatónak tűnik az Úr számára? Nem ez az a böjt, melyet választanom kell: megoldani a gonoszság kötelékeit, kibogozni a nehéz terhek csomóit, szabadon bocsátani az

elnyomottakat és összetörni minden igát? Nem megtör-nöm kell a kenyeremet az éhezőnek és befogadnom a haj-léktalant és szegényt a házamba? És amikor mezíteleneket látok, felöltöztetem őket.

⁴ Akkor majd felragyog világosságod, mint a hajnal, és a rajtad ejtett seb gyorsan beheged. Előtted halad majd igazságosságod, míg az Úr dicsősége lesz a hátvéded. Akkor, ha szólítod, az Úr válaszol; könyörgön szólsz, és ő azt mondja — Itt vagyok. És mindezt megteszi, ha tartózkodtok a sanyargatástól, megbélyegzéstől és hiúságtól. Az Atya azt kívánja inkább, hogy a szíved megmozduljon az éhezőért, és hogy segédkezz a szenvedő lelkek számá-ra; akkor felragyog a sötétségben világosságod, és még a homályod is déli verőfényre változik. Ekkor majd az Úr vezérel szüntelen, megelégtíti a lelkedet és feltölti erődöt. Olyan leszel, mint az öntözött kert, mint a forrás, mely-nek vize nem apad el soha. És azok, akik e dolgokat megte-szik, helyreállítják a letűnt dicsőségeket; feltámasztják sok nemzedék alapjait; a leromlott falak újjáépítőinek fogják őket hívni, a biztonságos ösvények megújítóinak, hogy ott lakhassanak.”

⁵ ¶ És ez után Jézus késő éjszakáig ismertette az apos-tolok előtt az igazságot, miszerint a hitük biztosítja a helyüket a jelen és a jövő országában, nem pedig a lelkük sa-nyargatása vagy a test böjtölése. Arra intette az apostolait, hogy legalább a régi látnok eszméi szerint éljenek és kife-jezte azon reményét, hogy fejlődésben messze meghalad-ják majd Ésaías és a régi látnokok eszményképeit. Azon az éjszakán az utolsó szavai ezek voltak: „Gyarapodjatok a kegyelemben azon élő hit által, mely abból a tényből tápl-lálkozik, hogy az Isten fiai vagytok s amely egyúttal elis-meri, hogy minden ember testvér.”

⁶ Éjjel két óra is elmúlt már, amikor Jézus abbahagyta a beszédet és mindenki a nyughelyére tért.